

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Ioannis Polanci Societatis Iesv Theologi, Directorivm
Breve, Ad Confessarii, Ac Confitentis Mvns Rectè
Obeundum**

Polanco, Juan-Alphonso de

[Köln], 1617

De pœnitente iuuando ad contritionem habendam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41600

et interrogari:
parum sobriè
as non necessa-
mutant speciem
aggrauant) sibi
excitet. Habi-
talibus progre-
circumstantias,

oportet qui-
endum ne sub-
idum genere-
est, vt plus mi-
onem suam, di-
auit.

que alio mo-
pro qualitate
is, quæ magis
uerso statu, &
is ab ipso elici
debet esse mo-
unt, in eisdem
quid non benè
ari oporteret,
gat pœnitens
sed aliquid a-

melius iuua-
ntia, interro-
gare

gare etiam oportet, num præueniat ten-
tationes, aditum eis præbendo, an resi-
stat: tum de bonis inspirationibus, num
excludat, an eis obediat, & etiam bona
(sicuti & mala) expedit intelligi à Con-
fessario, vt ad ea conseruanda, & augen-
da iuuat.

Demùm interrogentur, an aliquid a-
liud habeant, quod grauet conscientiam.
& Et vt addant in fine clausulam gene-
ralè, id est, De cunctis alijs vitijs & pec-
catis, &c. dico meam culpam, & precor,
&c. vsq; ad finem confessionis generalis.

*De pœnitente iuuando ad Contritio-
nem habendam.*

DUM aliquis per se dicit peccata, vel
interrogatus, (præsertim si huius-
modi est, vt propter verecundiam vel ri-
morem aliquid possit reticere) non de-
bent aggruari peccata, nec reprehen-
sionibus deterrendus est pœnitens, sed
potius compassione & benignitate o-
stensa, animandus, vt cum fiducia om-
nia & sincerè dicat. At dictis iam omni-
bus peccatis, si parum de eis dolere vi-
detur, det operam Sacerdos, vt peccator
eorum grauitatem sentiat, in genere o-
stendendo, quàm graue sit peccatum

*Peccata
dñ confi-
telur pœ-
nitens
non ex-
aggeran-
da.*

*Pecca-
torum
gravi-
tas con-
fienti
quando
& quo-*

B

mor.

modo
ostendē-
dus.

mortale, ex Dei iudicijs, in Luciferum & primos parentes ob vnum peccatum: & ex punitione debita cuiuslibet peccato mortali, quo perditur gratia Dei & regnum æternæ beatitudinis, quo filij Dei efficiuntur serui dæmonis, & ad nunquam finiendos inferni cruciatus damnantur, si in eo, sine pœnitentia decedant. Ostendetur etiam vulneris grauitas, ex remedij difficultate: quia ex sanguine Christi filij Dei, & tormentis, & demum ex morte acerbissima, medicina ad id sanandum confici debuit. Si qui ad amorem sunt faciliores, ex hoc vltimo, & beneficijs, & bonitate Dei, & sua ingratitude, magis compungi poterunt. Deinde descendendo ad aliqua grauiora, ex his quæ dicta sunt, & ad ea, ad quæ magis videtur pœnitentes propensi, exaggeranda & aggrauanda sunt, vt magis ea detestentur; terrorem etiam vindictæ Dei, nisi abstinant, incutere aliquando conuenit. Moneantur certè quod dolor de peccatis mortalibus, super omnes dolores interinos esse debet, & vt doleant quod non habent veram illam contritionem, quam deberent.

Reprehensio etiam cum ingenijs a-
grestioribus.

grestioribus
adhibenda
eminentio
te sunt rep
Quantu
cretio, &
cebit, sed
ex zelo glo
partem bo
tiens qui c
cata, ex cha
ipse de pro
Demun
doleat de
beat vitan
stinendi ab
& satisfac
tet: si oste
quendum
seu artem
vt in vsur
exigunt, d
mam prox
do: sed si
uat, sed ho
ad bona a
quid pote
gratiam D
culo sit, &

in Luciferum & in peccatum: & quilibet peccato gratia Dei & reuerentia, quo filij sermonis, & ad inferni cruciatus sine poenitentia etiam vulneris facultate: quia Dei, & tormento acerbissima, tum confici debent sunt faciliores, ijs, & bonitate, magis commode descendendo his quae dicta sunt videtur poenitentia & agere detestentur: Dei, nisi abstinendo conuenit: dolor de peccatis dolores in contritionem, tum ingenijs a-

gressioribus durior, ne contemnant, est adhibenda. Sapientiores & in dignitate eminentiores, blandè & cum dexteritate sunt reprehendendi.

Quantum autem sit opus his uti, discretio, & praecipue unctio superna docebit, sed utcumque curet confessarius ex zelo gloriae Dei, & salutis animarum, partem bonam poenitentiae ferre, ut sentiens qui confitetur quam ei aliena peccata ex charitatis effectu doleant, etiam ipse de proprijs doleat.

Demum petat (nisi satis apparet) an doleat de omnibus, & propositum habeat vitam omnem emendandi, & abstinendi ab omnibus peccatis pro virili, & satisfaciendi pro commissis ut oportet: si ostendit se non paratum ad relinquendum statum peccati, ut concubinam seu artem illicitam, vel ad satisfaciendum, ut in usuris, & alijs, quae restitutionem exigunt, diligenter quidem conetur animam proximi sui lucrifacere persuadendo: sed si omnino non possit, ne absoluat, sed hortetur (ut dictum est superius) ad bona agenda, & mala vitanda: & quicquid potest ei prodesse, ut disponat se ad gratiam Dei, & declaret quanto in periculo sit, & quod non est absolutus.

Quinam dure, vel leuiter tractandi.

Poenitens quando non absoluetur.

B 2

Eos

*Verè pe-
nitentes
consolan-
di.* Eos, qui propositum habent relin-
quendi peccata consolari oportet; pro-
posita spe veniæ, & quod Dei misericor-
dia, & Christi sanguis effusus supple-
bunt defectum discussionis & contri-
tionis, & si quæ alia acciderunt in con-
fessione, dum modo sincerè & integrè
dixerit quicquid in memora habuit. Qui
autem essent delecti nimis sensu pecca-
torum, vel scrupulis obnoxij, diligen-
*Qui scrupulis ve-
xantur,
erigendi.* tius erigendi exemplis diuinæ pietatis,
& animandi, & pacificandi sunt; & si o-
pus est, recipiat ad se confessarius quòd
Deo respondebit pro ipsis: & peccata in-
terdum extenuare (quantum licet) cum
huiusmodi necesse est.

*Quomodo in satisfactione pœnitens
iuuetur.*

*Quid, cū
restitu-
tio faci-
enda.* **H**IS transactis, si qua restitutione
damni, rei, vel famæ, vel bonorum
animæ opus est, significetur pœnitenti;
licet tamen dicat se velle restituere, vel
facere quod debet, si probabiliter timet
confessarius non expleturum, insinuare
potest, quòd commutationes vel com-
positiones prodesse possunt. & quamvis
simpliciter absoluat, protestetur tamen
quòd si non restituat, vel faciat quòd
debet.

debet, pe-
Promissio v-
tum ab hu-
videntur, ex-
à jure ordin-
Postea i-
nem, sacram-
nitentia E-
dicium tert-
vel jeiuniu-
nec etiam p-
sta pœniten-
spicionem.
Quòd a-
tisfactionis
quò, quam
re vera ide-
nitentia in-
ritum, ob-
voluntariè
titati, aut
men est ha-
debet con-
maior p-
maior pot-
non admitt-
expleturi
imponat,
Concedat